

Kinh nghiệm thế giới về bồi dưỡng giáo viên trong thời đại công nghệ số

Cao Thị Phương Chi^{*1}, Võ Thanh Hà²,
Bùi Thị Thao³, Nguyễn Thị Thu Thảo⁴

* Tác giả liên hệ

¹ Email: chictp@vnies.edu.vn

² Email: havt@vnies.edu.vn

³ Email: thaobt@vnies.edu.vn

⁴ Email: thaontt@vnies.edu.vn

Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam
52 Liễu Giai, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam

TÓM TẮT: Thay đổi của giáo dục và nhà trường trong thời đại công nghệ số đặt ra những yêu cầu mới đối với giáo viên. Công tác bồi dưỡng chuyên môn thường xuyên, liên tục sẽ góp phần hoàn thiện kiến thức, nâng cao kỹ năng cho giáo viên để đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh mới. Ngày nay, các tiến bộ công nghệ đã hỗ trợ tích cực cho công tác bồi dưỡng giáo viên. Ở Việt Nam, các hoạt động bồi dưỡng bao gồm cả bồi dưỡng thường xuyên và tự bồi dưỡng theo hình thức trực tuyến còn gặp nhiều khó khăn do nhiều nguyên nhân như các khóa học chưa thực sự đáp ứng nhu cầu đa dạng của giáo viên, chưa tính đến khả năng công nghệ cũng như các thiết bị hiện có của người học. Bài viết giới thiệu 05 mô hình bồi dưỡng giáo viên trên thế giới có sử dụng công nghệ số đã được đánh giá là có hiệu quả nhất trong hỗ trợ giáo viên, từ đó đề xuất một số kiến nghị cho công tác bồi dưỡng giáo viên phổ thông ở Việt Nam.

TỪ KHÓA: Bồi dưỡng giáo viên, công nghệ số, đổi mới giáo dục, giáo dục so sánh.

→ Nhận bài 17/12/2021 → Nhận bài đã chỉnh sửa 24/02/2022 → Duyệt đăng 15/5/2022.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12210513>

1. Đặt vấn đề

Trong sự nghiệp giáo dục, bồi dưỡng chuyên môn có vai trò quan trọng đối với giáo viên. Trong thời đại công nghệ số, sự thay đổi tích cực của các phương tiện thông tin truyền thông ảnh hưởng sâu rộng đến cách dạy và cách học. Công tác bồi dưỡng cho giáo viên cũng cần thay đổi cả về nội dung và hình thức nhằm nâng cao chất lượng giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Trên thế giới, nhiều nước đã có mô hình bồi dưỡng giáo viên thời đại công nghệ số và phần nào đáp ứng được yêu cầu của giáo viên. Việt Nam đang chuyển đổi hình thức, nội dung tập huấn và có một số chương trình được cải tiến như hình thức tập huấn kết hợp, số hóa tài liệu..., tuy nhiên còn hạn chế. Vì vậy, nhóm nghiên cứu tìm hiểu cách làm ở Việt Nam và một số mô hình bồi dưỡng hay ở nước ngoài nhằm đưa ra những khuyến nghị cho Việt Nam.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số vấn đề chung về bồi dưỡng giáo viên

Giáo viên tham gia vào hoạt động bồi dưỡng do nhiều nguyên nhân. Tuy nhiên, hai nguyên nhân chủ yếu là: yêu cầu bắt buộc về nghề nghiệp và các động cơ nội tại. Hệ thống giáo dục của một số quốc gia có các ràng buộc pháp lý đối với giáo viên tham gia vào các hoạt động bồi dưỡng chuyên môn. Hằng năm, giáo viên phải hoàn thành một thời lượng bồi dưỡng nhất định tính bằng giờ hoặc ngày để gia hạn giấy phép giáo viên của họ hoặc để nhận được lợi ích vật chất nào đó. Lý do thứ

hai là nhiều giáo viên coi bồi dưỡng chuyên môn như một hoạt động tự định hướng. Những giáo viên như vậy tham gia vào việc bồi dưỡng chuyên môn không phải vì hệ thống đang ép buộc họ mà theo nguyện vọng của bản thân họ [1].

OECD đã đưa ra một số mục tiêu của việc bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên gồm: cập nhật kiến thức của cá nhân về một chủ đề dựa trên những tiến bộ gần đây trong lĩnh vực giảng dạy; cập nhật các kỹ năng, thái độ và phương pháp tiếp cận của cá nhân dựa trên sự phát triển của các kỹ thuật giảng dạy mới và mục tiêu, hoàn cảnh mới, nghiên cứu giáo dục mới; cho phép các cá nhân áp dụng những thay đổi đã thực hiện đối với chương trình giảng dạy hoặc các khía cạnh khác của thực hành giảng dạy; giúp những giáo viên yếu hơn trở nên hiệu quả hơn... [2].

Các lĩnh vực mà giáo viên cần được bồi dưỡng là nội dung, phương pháp, kiểm tra, đánh giá, tâm lý học sinh, kỹ năng sư phạm... Trong đó, có thể kể đến một số vấn đề sau: các môn học; dạy học sinh có nhu cầu học tập đặc biệt; dạy học trong bối cảnh đa văn hóa; thực hành giảng dạy; các kỹ năng giảng dạy công nghệ thông tin; đánh giá học sinh; các vấn đề về kỷ luật và hành vi của học sinh; quản lý lớp học... [2].

Các phương thức chính bồi dưỡng chuyên môn gồm: Tự nghiên cứu cá nhân; trao đổi nhóm giữa các đồng nghiệp; quan sát: giáo viên quan sát giáo viên khác; huấn luyện: một giáo viên chuyên nghiệp huấn luyện một hoặc nhiều đồng nghiệp; cố vấn cho giáo viên

bởi các đồng nghiệp có kinh nghiệm hơn; các khóa học trực tuyến; các khóa học cao đẳng/đại học; hội thảo để tìm hiểu sâu hơn về một chủ đề, ... [3]. Trong thời đại số, các công cụ công nghệ hỗ trợ tích cực cho hoạt động bồi dưỡng giáo viên có thể được kể đến như video, các trang mạng xã hội như Facebook, Twitter, các kênh Youtube...[4]. Thông qua Internet, video (videoconferencing) và cộng đồng giáo viên trực tuyến, giáo viên có thể truy cập các tài nguyên giảng dạy và tham gia vào mạng lưới giáo viên để cải thiện khả năng giảng dạy của họ [5].

Thời gian diễn ra các hoạt động bồi dưỡng giáo viên có thể là: trong ngày học bình thường; trước khi lớp học bắt đầu hoặc sau khi kết thúc; sau giờ học, vào thời gian riêng của mỗi giáo viên; trong những ngày mà trường học chỉ dành riêng cho hoạt động bồi dưỡng; vào mùa hè và các kì nghỉ học khác. Địa điểm diễn ra các hoạt động bồi dưỡng giáo viên có thể là: Khu nhà học hoặc trung tâm bồi dưỡng ở trường; đơn vị thứ ba như trung tâm dịch vụ giáo dục, văn phòng công ty, trung tâm học tập; một trường học khác ở địa phương hoặc nước ngoài; trường cao đẳng hoặc đại học (khóa học mùa hè hoặc buổi tối, hoặc các học viện); online [3].

Như vậy, bồi dưỡng chuyên môn là hoạt động diễn ra liên tục, thường xuyên trong sự nghiệp của giáo viên để có thể cập nhật các kiến thức, kỹ năng mới đáp ứng yêu cầu công việc đang có nhiều thay đổi. Việc bồi dưỡng là tự nguyện hoặc bắt buộc với nhiều phương thức, địa điểm, thời gian khác nhau. Trong thời đại số, công nghệ đã hỗ trợ nhiều cho công tác bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên. Thay vì bồi dưỡng trực tiếp tập trung ở một địa điểm nhất định, giáo viên có thể bồi dưỡng online qua các chương trình bồi dưỡng trực tuyến, qua các kênh truyền thông khác...

2.2. Một số cách làm ở Việt Nam

a. Các chương trình bồi dưỡng giáo viên bắt buộc

Giáo viên phổ thông có nghĩa vụ tham gia các chương trình bồi dưỡng thường xuyên do Bộ Giáo dục và Đào tạo thiết kế và tổ chức triển khai [6]. Chương trình bồi dưỡng thường xuyên bao gồm: 1/ Chương trình bồi dưỡng cập nhật kiến thức, kỹ năng chuyên ngành đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ năm học đối với các cấp học của giáo dục phổ thông; 2/ Chương trình bồi dưỡng cập nhật kiến thức, kỹ năng chuyên ngành thực hiện nhiệm vụ phát triển giáo dục phổ thông theo từng thời kì của mỗi địa phương; 3/ Chương trình bồi dưỡng phát triển năng lực nghề nghiệp theo yêu cầu vị trí việc làm: Giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông tự chọn các mô đun bồi dưỡng nhằm phát triển phẩm chất, năng lực nghề nghiệp đáp ứng yêu cầu vị trí việc làm. Số lượng mô đun tự chọn đảm bảo quy định về thời lượng bồi dưỡng tại Khoản 2 Mục IV của Chương trình này. Cụ

thể như sau:

Nội dung các chương trình bồi dưỡng thường xuyên mang tính bắt buộc gồm cập nhật kiến thức, kỹ năng chuyên ngành đáp ứng yêu cầu thực hiện nhiệm vụ năm học, chính sách phát triển giáo dục phổ thông, chương trình giáo dục phổ thông, nội dung các môn học, hoạt động giáo dục thuộc chương trình giáo dục phổ thông.

Chương trình bồi dưỡng thường xuyên thường được tổ chức vào các dịp hè, do Bộ Giáo dục quy định được triển khai theo tầng bậc. Bộ Giáo dục và Đào tạo bồi dưỡng giáo viên cốt cán trung ương. Giáo viên cốt cán cấp trung ương lại bồi dưỡng giáo viên cốt cán cấp tỉnh. Giáo viên cốt cán cấp tỉnh sẽ về các địa phương để bồi dưỡng giáo viên đại trà.

Trước đại dịch COVID-19 thì các chương trình này được thực hiện hoàn toàn tập trung, cũng theo tầng bậc. Tài liệu sử dụng cho các khóa tập huấn được số hóa một phần. Tương tác từ xa giữa người đi tập huấn và người được tập huấn chưa có nhiều. Nhóm hoặc cộng đồng kết nối giữa các giáo viên hầu như chưa có.

Khi đại dịch COVID-19 xảy ra, việc tập huấn bồi dưỡng tập trung không thể thực hiện được thường xuyên. Vì vậy, ở Việt Nam các chương trình bồi dưỡng cũng bắt đầu phải thay đổi cách thức. Một trong những đơn vị đầu tiên thay đổi cách thức tập huấn có thể kể đến là ETEP (Chương trình Phát triển các trường sư phạm để nâng cao năng lực đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý cơ sở giáo dục phổ thông). ETEP là đơn vị tổ chức thực hiện các hoạt động bồi dưỡng giáo viên, trong đó họ đã thực hiện các chương trình tập huấn hỗ trợ cho triển khai Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 bằng hình thức kết hợp giữa học tập trực tuyến với học tập truyền thống dựa trên nền tảng E-learning (tham khảo tại “Hệ thống bồi dưỡng giáo viên phổ thông và cán bộ quản lý cơ sở giáo dục phổ thông” tại địa chỉ <https://taphuan.csdl.edu.vn/>).

ETEP tập huấn theo tầng bậc, từ cấp Trung ương đến cấp địa phương, hình thức 5-3-7 với 5 ngày tự học, sau đó sẽ có 3 ngày để tập huấn trực tiếp và 7 ngày làm bài tập kiểm tra, đánh giá. Tất cả các bậc tập huấn đều được thực hiện trên hệ thống quản lý học tập (LMS). Chương trình trên hệ thống được dùng để tập huấn tất cả các giáo viên trên cả nước và cũng đã xây dựng được cộng đồng giáo viên thông qua facebook, zalo... Tuy nhiên, qua khảo sát được thực hiện vào tháng 4 năm 2021 cho thấy cách làm này vẫn còn một số hạn chế sau:

- Mô hình tập huấn kết hợp theo tầng bậc, một chiều, vẫn mang tính chất bắt buộc, chưa kích thích được hứng thú học tập của giáo viên.

- Cách tập huấn chưa có nhiều sự tương tác giữa cá nhân các giáo viên với nhau, chủ yếu là tương tác một chiều từ người tập huấn đến người học.

- Tài liệu của khóa tập huấn vẫn dùng chung cho tất

cả các đối tượng giáo viên, các vùng miền, không dựa trên nhu cầu từng nhóm đối tượng giáo viên và giáo viên không được tham gia đóng góp cho tài liệu tập huấn... Điều đó dẫn đến việc có những giáo viên bất buộc phải học lại những điều mình đã biết, gây nhàm chán, trong khi bản thân họ lại mong muốn mình được bồi dưỡng những vấn đề mình còn thiếu thì lại chưa có trong các chương trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành.

- Không hoàn toàn phù hợp với giáo viên ở vùng khó khăn, thiết bị không đủ tiêu chuẩn, điều kiện tiếp cận mạng không ổn định.

b. Các chương trình tự bồi dưỡng

Để có thể thay đổi được cấp tốc từ dạy học trực tiếp sang dạy học trực tuyến, nhiều nhóm giáo viên tự bồi dưỡng tự phát đã được thành lập, kết nối thông qua các mạng xã hội như Facebook, Zalo... Thành viên các nhóm tự chia sẻ kiến thức và kinh nghiệm cho nhau, người biết nhiều chia sẻ cho người biết ít để kịp thay đổi hình thức dạy học cho học sinh. Nội dung bồi dưỡng chủ yếu về hướng dẫn sử dụng các phần mềm dạy học trực tuyến như: sử dụng Zoom, Google Meet, Skype, Microsoft Teams...

Tuy các hoạt động bồi dưỡng tự phát quy mô không lớn, phạm vi ảnh hưởng còn hạn hẹp nhưng đã dựa trên nhu cầu thực của giáo viên nên hiệu quả khá cao đối với những thành viên tham gia.

Trong các chương trình bồi dưỡng tự nguyện có các hoạt động của cộng đồng giáo viên sáng tạo Việt Nam - được hình thành và phát triển từ Chương trình Giáo dục của Microsoft bắt đầu năm 2015. Cộng đồng giáo viên sáng tạo Việt Nam hiện là kênh trao đổi chính của gần 50.000 thành viên - là những nhà giáo, cán bộ quản lý, lãnh đạo, những người làm giáo dục và quan tâm đến giáo dục. Cộng đồng cũng là nơi các thành viên chia sẻ kinh nghiệm sử dụng công nghệ hiệu quả trong giảng dạy, kết nối giao lưu, hợp tác, cùng nhau phát triển năng lực chuyên môn. Các khóa học của cộng đồng này được thiết kế với nội dung vừa phải, hướng đến nhu cầu của người học, rất phù hợp với tự bồi dưỡng của các cá nhân người học, linh hoạt, có thể học ở bất cứ nơi nào, bất cứ thời gian nào, tuy nhiên hạn chế nội dung học chưa phong phú, mới chủ yếu cung cấp các khóa học về sử dụng công cụ.

Nhìn chung, các hoạt động bồi dưỡng giáo viên thường xuyên khi chuyển đổi sang hình thức bồi dưỡng trực tuyến còn gặp rất nhiều khó khăn. Giáo viên các trường phổ thông chưa được bồi dưỡng hướng dẫn sử dụng công nghệ một cách bài bản. Các khóa bồi dưỡng bắt buộc còn mang tính chất đại trà, chưa tiếp cận được đến từng nhóm đối tượng giáo viên, nhiều khóa học còn đòi hỏi thiết bị vượt quá khả năng hiện có của người học, chưa kích thích được hứng thú của người học. Các

chương trình tự bồi dưỡng đã bắt đầu tiếp cận được một số nhóm đối tượng giáo viên, kích thích được hứng thú người học nhưng nội dung bồi dưỡng còn ít, chưa hoàn toàn đáp ứng được nhu cầu đa dạng của giáo viên phổ thông hiện nay.

2.3. Một số mô hình bồi dưỡng giáo viên có hiệu quả trên thế giới

Giáo viên là yếu tố quan trọng của nhà trường đối với thành tích học tập của học sinh. Chính vì vậy, việc bồi dưỡng giáo viên luôn được coi trọng và thực hiện thường xuyên. Trong bối cảnh công nghệ số 4.0 phát triển, đặc biệt là trong thời kì dịch bệnh, giãn cách, việc bồi dưỡng giáo viên được diễn ra như thế nào ở các nước? Để đi tìm câu trả lời cho câu hỏi này, trong chương trình *Giáo viên vì một thế giới thay đổi*: Chiến dịch đổi mới bồi dưỡng giáo viên đã có hơn 400 chương trình bồi dưỡng giáo viên từ 80 quốc gia được xem xét và đánh giá. Trong khuôn khổ bài này, chúng tôi giới thiệu 05 mô hình đã được đánh giá là có hiệu quả nhất trong hỗ trợ giáo viên. Các mô hình đó là:

a. Mạng xã hội Comunidad Atenea

Comunidad Atenea là một mạng xã hội miễn phí để phát triển nghề nghiệp của giáo viên dựa trên việc học tập hợp tác. Đây là một sáng kiến của quỹ Varkey, USA. Comunidad Atenea hỗ trợ phát triển chuyên môn của giáo viên bằng cách cung cấp một nền tảng ảo nơi các nhà giáo dục có thể gặp gỡ, chia sẻ và học hỏi lẫn nhau. Comunidad Atenea phát triển dựa trên tập trung của họ vào việc xây dựng lòng tin và sự đồng cảm giữa các giáo viên.

Với hệ thống mạng xã hội này, giáo viên có thể kết nối, chia sẻ các phương pháp hay nhất, lấy cảm hứng từ các đồng nghiệp, truy cập việc dạy và học từ xa (MOOCs) và thiết lập các dự án với đồng nghiệp. Để phát triển một môi trường tin cậy, Comunidad Atenea cung cấp trải nghiệm giúp giáo viên thúc đẩy sự phát triển nghề nghiệp của mình dựa trên tinh thần làm việc nhóm, vừa học vừa làm và hỗ trợ cho đồng nghiệp để thúc đẩy việc sử dụng có ý nghĩa các công cụ kỹ thuật số và phát triển mạnh mẽ trong một lớp học không ngừng thay đổi.

Bất kì giáo viên nào cũng có thể truy cập comunidadatenea.org và trở thành thành viên. Comunidad Atenea miễn phí, mở và có thể truy cập thông qua mọi thiết bị. Tất cả các phương pháp hay nhất và công cụ kỹ thuật số do giáo viên đề xuất đều miễn phí và có thể được thực hiện trong các bối cảnh trường học khác nhau, có tính đến trình độ học vấn, các tài nguyên sẵn có và tác động dự kiến đến việc học. Với phương pháp thực hành và đào tạo cá nhân hóa, giáo viên có thể phát triển các kỹ năng như hợp tác, giải quyết vấn đề, giao tiếp và tư duy phản biện.

Trong giai đoạn cả thế giới đang chịu sự tàn phá của COVID-19, các trường học đang phải vật lộn để đối phó với việc đóng cửa và mở cửa trở lại thì công nghệ là kênh chính để giao tiếp với học sinh. Với các giáo viên trên toàn thế giới, nhất là với các giáo viên còn thiếu kinh nghiệm thì Comunidad Atenea mang đến một giải pháp hiệu quả và nhân văn.

b. Mạng lưới Tu clase, tu país

Mạng lưới Tu clase, tu país là mạng lưới phát triển nghề nghiệp giáo viên, với một đội ngũ chuyên gia đa ngành, cam kết làm việc cho một nền giáo dục chất lượng ở Mỹ Latinh. ‘Tu clase, tu país’ cung cấp sự phát triển chuyên môn của giáo viên được bản địa hóa và cộng tác thông qua một nền tảng ảo được thiết kế tốt và dễ sử dụng. Nền tảng cung cấp các khóa đào tạo ngắn hạn và thiết thực giúp giáo viên cải thiện việc dạy học của họ ở cấp độ lớp học. “Tu clase, tu país” đã có tác động lớn đến các hệ thống giáo dục ở Mỹ Latinh và nó có tiềm năng tiếp tục mở rộng.

Tu clase, tu país cam kết hướng tới việc học tập của thế kỉ XXI cho mọi học sinh, tin tưởng vào giáo viên như những tác nhân cơ bản trong việc cung cấp những trải nghiệm học tập có ý nghĩa và có chất lượng. Tu clase, tu país đòi hỏi sự chuyên đổi sâu sắc về niềm tin của giáo viên, xác định họ là những chuyên gia được công nhận cao nhất trong quá trình dạy học.

Tu clase, tu país phát triển các chương trình đào tạo và trải nghiệm học tập lớn quan tâm đến quỹ đạo cá nhân của từng giáo viên và từng trường học, đề xuất công việc được bản địa hóa, hợp tác và chuyên nghiệp hóa, thông qua các nền tảng ảo và hỗ trợ liên tục; làm việc trực tiếp với giáo viên, trường học, mạng lưới trường học và hệ thống giáo dục quốc gia và địa phương để hỗ trợ đào tạo hơn 250 nghìn giáo viên trong khu vực, đồng thời đào tạo các nhóm dẫn đầu đào tạo trong từng lãnh thổ, nhằm phát huy các năng lực đổi mới trong phát triển chuyên môn. Tu clase, tu país có một nền tảng học tập mạnh mẽ, linh hoạt, dễ tiếp cận và trực quan, một đội ngũ chuyên gia trong việc thiết kế giảng dạy, với 10.000 khóa học và chương trình đã được phát triển. Sự hỗ trợ của các trợ giảng được chứng nhận và đội ngũ hỗ trợ 24/7. Điều này đã cho phép Tu clase, tu país có tỉ lệ hoàn thành chương trình rất cao và sự hài lòng của giáo viên và nhà trường.

Bất kể một giáo viên nào cũng có thể truy cập được vào trang web www.tuclase.net và liên hệ với đội ngũ hỗ trợ, Tu clase, tu país sẽ sẵn lòng thiết kế một giải pháp phù hợp cho từng lãnh thổ và tổ chức. Tu clase, tu país có thể tùy chỉnh từng giải pháp, quan tâm đến việc thực hiện các tiêu chuẩn chất lượng và theo dõi dữ liệu, đồng thời chuyển giao năng lực cho các đối tác để họ có quyền tự chủ trong việc triển khai.

c. Teach2030 (Anh)

Teach2030 (teach2030.com) là một hệ thống các khóa học phát triển chuyên môn, kĩ thuật số có tính đến đặc thù văn hóa, dễ sử dụng, dễ mở rộng, hỗ trợ giáo viên làm việc trong những môi trường khó khăn nhất trên thế giới để giảng dạy tốt hơn. Mục tiêu của Teach2030 là: “Chúng ta dạy cho giáo viên để giáo viên dạy tốt hơn”. Tài nguyên của Teach2030 dễ tiếp cận, vừa sức, chất lượng cao và thiết thực. Teach2030 sử dụng phương pháp bồi dưỡng kết hợp, các khóa học có thể được truy cập riêng lẻ hoặc như một phần của bồi dưỡng giáo viên toàn trường, để cung cấp trải nghiệm học tập phong phú cho tất cả giáo viên.

Chương trình Teach2030 rất linh hoạt, thứ nhất nó đảm bảo giáo viên ở những nơi kết nối mạng không tốt hoặc thiết bị công nghệ thấp vẫn có thể tham gia. Duy nhất Teach2030 với hình ảnh nén và video được nhắm mục tiêu sử dụng ít hơn 50 MB và dựa trên trình duyệt thay vì sử dụng ứng dụng để giảm thiểu các thách thức kĩ thuật. Thứ 2, các khóa học của Teach2030 được thiết kế “vừa phải và thường xuyên”, việc giáo viên truy cập liên tục vào các tài liệu bồi dưỡng giáo viên có liên quan dẫn đến những thay đổi nhỏ, dần dần đối với thực tiễn giảng dạy có ảnh hưởng sâu sắc đến kết quả học tập của học sinh. 89% giáo viên đã sử dụng và đánh giá các khóa học này hấp dẫn, thiết thực và ý nghĩa. Chính vì tính linh hoạt của Teach2030, nó được chia thành nhiều khóa học nhỏ thuộc 3 mảng bồi dưỡng lớn là bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên, bồi dưỡng về sử dụng công nghệ trong dạy học và bồi dưỡng cho nhà trường. Trong mỗi mảng sẽ cung cấp nhiều mô đun cho giáo viên lựa chọn. Trong mỗi mô đun cung cấp, giáo viên sẽ biết được mục tiêu của mô đun, được tham các hoạt động để thực hiện mục tiêu trên và được đánh giá về kết quả thực hiện.

Mô hình Teach2030 cung cấp các khóa học bồi dưỡng giáo viên quy mô nhỏ, có thể truy cập rộng rãi cho giáo viên ở các nước đang phát triển thông qua thiết bị di động sử dụng ít dữ liệu. Những bài học “vừa sức và thường xuyên” này giúp giáo viên có thể thực hiện ngay trong giờ dạy của mình, giúp học nâng cao chất lượng dạy học. Đơn giản, dễ sử dụng và có hiệu quả nên Teach2030 đã được hơn 10.000 giáo viên từ hơn 40 quốc gia đón nhận và đang nhanh chóng mở rộng để hỗ trợ các giáo viên ở các quốc gia có thu nhập thấp dễ dàng tiếp cận với nguồn tư liệu bồi dưỡng hiệu quả, góp phần nâng cao chất lượng dạy học.

d. ProFuturo Digital Education

ProFuturo Digital Education là một chương trình giáo dục số do hai quỹ giáo dục lớn của Tây Ban Nha là Telefónica và “la Caixa” thúc đẩy nhằm thu hẹp khoảng cách về giáo dục trên thế giới, với niềm tin rằng giáo dục kĩ thuật số là một công cụ rất mạnh mẽ để cải thiện

chất lượng giáo dục và mang lại cơ hội bình đẳng cho trẻ em trai và trẻ em gái ở tất cả các nơi trên thế giới. Chương trình hiện có mặt tại 40 quốc gia đã mang lại lợi ích cho 19,7 triệu trẻ em và đào tạo hơn 914.000 giáo viên.

Chương trình ProFuturo kết hợp các tài nguyên giáo dục dành cho trẻ em tiểu học với đào tạo giáo viên, hỗ trợ giáo dục và hỗ trợ kỹ thuật cũng như hệ thống giám sát và đánh giá để đo lường đồng thời đánh giá tác động của chương trình. Ngoài ra, còn cung cấp cho các trường học thiết bị công nghệ để truy cập các tài nguyên giáo dục. Chương trình cũng đưa ra các trải nghiệm giáo dục cho giáo viên và học sinh, đồng thời tăng cường phát triển các kỹ năng cần thiết của thế kỉ XXI để đáp ứng những thách thức của thế giới ngày nay. Học sinh và giáo viên có thể truy cập các tài nguyên hoàn toàn miễn phí tại trang profuturo.education/en/resources-teachers/.

Trong quá trình hoạt động, chương trình sẽ được điều chỉnh để phù hợp với các bối cảnh khác nhau thông qua ba mô hình can thiệp: 1/ Mô hình toàn diện: giải quyết các yếu tố chính để đạt được chất lượng giáo dục; 2/ Mô hình người tị nạn: được điều chỉnh cho phù hợp với nhu cầu giáo dục trong các bối cảnh khẩn cấp; 3/ Mô hình giáo dục kỹ thuật số mở rộng: cung cấp nội dung giáo dục mở, có thể truy cập trực tuyến và các khóa đào tạo giáo viên ảo hoặc trực tiếp.

Chương trình được triển khai lần đầu tiên tại Angola với việc khởi động một dự án thử nghiệm vào năm 2016. Từ đó, lan rộng ra khắp Châu Phi, Châu Mỹ Latinh và Châu Á. Thu hẹp khoảng cách giữa giáo dục truyền thống và kỹ thuật số, giúp tìm ra các giải pháp, không chỉ để phát triển phương pháp sư phạm mới mà còn cả cơ sở hạ tầng công nghệ bền vững. Tại các trường học, chương trình được triển khai với sự hợp tác của các đối tác địa phương và toàn cầu, bao gồm các tổ chức phi chính phủ, hiệp hội, các trường đại học và các tổ chức khác có liên quan đến giáo dục, những tổ chức này đóng vai trò thiết yếu trong sự phát triển, tăng trưởng và tính bền vững của chương trình theo thời gian.

ProFuturo Digital Education là một chương trình hướng tới nền giáo dục chất lượng cho tất cả mọi người bằng cách cung cấp chương trình đào tạo và nâng cao trình độ giáo viên cũng như phương pháp tiếp cận toàn trường cho phép học sinh đáp ứng những thách thức của thế kỉ XXI, đảm bảo tăng tính bền vững và lan tỏa từ lãnh đạo trường học đến các giáo viên, từ đó tác động đến học sinh.

e. Inspiring Teachers: nền tảng bồi dưỡng ngang hàng

Inspiring Teachers: Peer Coaching Platform (inspiringteachers.org) là một nền tảng bồi dưỡng ngang hàng của Vương Quốc Anh với phương châm các giáo viên là những người truyền cảm hứng cho nhau, nó hỗ

trợ cho các trường học và các nhà quản lí hệ thống tạo ra một môi trường bồi dưỡng ngang hàng để các giáo viên có thể bồi dưỡng lẫn nhau đồng thời giúp họ nhận ra tiềm năng của các chương trình bồi dưỡng trong bối cảnh của họ.

Từ năm 2011, mô hình bồi dưỡng ngang hàng này được tổ chức trên 11 quốc gia cho 5000 giáo viên. Việc quản lí tới 1500 mối quan hệ đào tạo cùng một lúc dẫn tới việc phải xây dựng các công cụ để đảm bảo chất lượng bồi dưỡng và một bộ công cụ đã được tạo ra bao gồm bốn yếu tố sau: 1/ Khung giảng dạy truyền cảm hứng: cung cấp cho giáo viên 27 kỹ thuật để giải quyết 9 thách thức trong giảng dạy; 2/ Các công cụ và chuẩn đoán bồi dưỡng ngang hàng: hướng dẫn quy trình đào tạo và trang bị cho tất cả các giáo viên phương pháp bồi dưỡng để đạt chất lượng cao, trao quyền cho giáo viên với tư cách là bồi dưỡng viên để khắc phục tình trạng thiếu người bồi dưỡng; 3/ Kế hoạch cho các phiên họp: cho phép các nhà lãnh đạo sư phạm và hiệu trưởng điều hành các buổi bồi dưỡng dựa trên thực hành; 4/ Các công cụ kỹ thuật số bao gồm: video hướng dẫn, ứng dụng đồng hành dành cho đào tạo viên, cán bộ hỗ trợ bồi dưỡng và bảng điều khiển dành cho người quản lí chương trình. Khi triển khai bộ công cụ đã có 2300 giáo viên Hoa Kỳ và Vương quốc Anh làm tình nguyện viên hỗ trợ giáo viên trên 11 quốc gia. Năm 2020, một phiên bản mới của khung làm việc được xây dựng phù hợp với các công cụ quan sát Teach của World Bank - một thước đo các kỹ thuật giảng dạy dựa trên bằng chứng.

Nhìn chung, mô hình bồi dưỡng ngang hàng này hỗ trợ đào tạo bồi dưỡng giáo viên trong bối cảnh nguồn lực thấp bằng cách tạo điều kiện chia sẻ kiến thức và cung cấp các công cụ để đánh giá đồng đẳng. Inspiring Teachers đã mở rộng ra hơn 7 quốc gia, cho thấy tiềm năng to lớn để tiếp tục phát triển và bền vững.

3. Kết luận

Từ những phân tích trên, chúng tôi nhận thấy có những điểm chung để thu hút và hỗ trợ bồi dưỡng giáo viên một cách hiệu quả cần:

- Chú trọng bồi dưỡng giáo viên thông qua công nghệ. Bồi dưỡng phải bao hàm cả kiến thức chuyên môn, kỹ năng thế kỉ XXI và kỹ năng công nghệ.

- Tận dụng thiết bị công nghệ hiện có của giáo viên để bồi dưỡng. Phải làm sao để giáo viên có thể truy cập các nội dung bồi dưỡng không phụ thuộc khả năng kết nối mạng của họ.

- Học liệu sử dụng bồi dưỡng trong các chương trình được thiết kế đa dạng để giáo viên có thể tùy chọn nội dung. Các mô đun học tập nên được thiết kế vừa sức và thiết thực với đúng đối tượng giáo viên và nhu cầu thực.

- Trong các chương trình bồi dưỡng giáo viên về cách sử dụng công nghệ, các mô hình cần nhắc tới tính để

dàng tiếp cận với công nghệ, mức độ kết nối và trình độ kỹ thuật số của giáo viên.

- Các mô hình bồi dưỡng giáo viên rất cần tích hợp công nghệ vào dạy học có chủ đích, mang tính sư phạm nhưng thiết bị công nghệ chỉ là công cụ không phải là

chủ thể của hoạt động bồi dưỡng.

- Để bồi dưỡng thành công, đáp ứng được yêu cầu đa dạng của giáo viên rất cần tạo lập được các cộng đồng giáo viên có tương tác cao, hỗ trợ nhau tạo ra những nội dung có chất lượng.

Tài liệu tham khảo

- [1] Pradeep Kumar Misra, (2021), *Online teacher professional development activities during the COVID-19 pandemic in india: lessons for policymakers, Global and Lokal Distance Education*, GLOKALde, ISSN 2148-7278, Volume: 7 Number: 1, Article 3.
- [2] OECD, (2009), *Creating Effective Teaching and Learning Environments: First Results from TALIS*.
- [3] Hayes Mizell, (2010), *Professional development matters, Learning Forward, United States of America*.
- [4] Scott, D. E., & Scott, S, (2010), *Innovations in the use of technology and teacher professional development. In J. Lindberg & A. Olofsson (Eds.), Online learning communities and teacher professional development: Methods for improved education delivery*, pp.169–189, Hershey, PA: IGI Global. doi:10.4018/978-1- 60566-780-5.ch010.
- [5] Dickerson, J., Winslow, J., & Lee, C. Y, (2016), *Teacher training and technology: Current uses and future trends. In Professional development and workplace learning: Concepts, methodologies, tools, and applications*, p.2031–2044, Hershey, PA: IGI Global. doi:10.4018/978-1-4666-8632-8.ch111.
- [6] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2019), *Thông tư số 17/2019/TT-BGDĐT về việc Ban hành Chương trình bồi dưỡng thường xuyên giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông*.
- [7] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2019), *Thông tư số 19/2019/TT-BGDĐT ban hành Quy chế bồi dưỡng thường xuyên giáo viên, cán bộ quản lý cơ sở giáo dục mầm non, cơ sở giáo dục phổ thông và giáo viên trung tâm giáo dục thường xuyên*.
- [8] Lê Đông Phương - Cao Thị Phương Chi, (2021), *Sơ bộ thực trạng dạy học trực tuyến của giáo viên phổ thông trong giai đoạn COVID-19 và một số khuyến nghị*, Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam, số đặc biệt, tháng 01 năm 2021.
- [9] Christie Martin - Drew Polly, (2016), *Handbook of Research on Teacher Education and Professional Development, Published in the United States of America by IGI Global Information Science Reference (an imprint of IGI Global)*, 701 E. Chocolate Avenue Hershey PA, USA 17033.
- [10] Scott, S, (2010), *The theory and practice divide in relation to teacher professional development*, In J. Lindberg & A. Olofsson (Eds.), *Online learning communities and teacher professional development: Methods for improved education delivery*, pp. 20–40, Hershey, PA: IGI Global, doi:10.4018/978-1- 60566-780-5.ch002.

INTERNATIONAL EXPERIENCE IN TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN THE DIGITAL ERA

Cao Thi Phuong Chi^{*1}, Vo Thanh Ha²
Bui Thi Thao³, Nguyen Thi Thu Thao⁴

* Corresponding author

¹ Email: chictp@vnies.edu.vn

² Email: havt@vnies.edu.vn

³ Email: thaobt@vnies.edu.vn

⁴ Email: thaontt@vnies.edu.vn

The Vietnam National Institute of Educational Sciences
52 Lieu Giai, Ba Dinh, Hanoi, Vietnam

ABSTRACT: *The changes in education and schools in the digital age places new demands on teachers. The continuous professional development will help to improve teachers' knowledge and skills to meet the new requirements. Today many advanced technologies are applied to support teachers' professional development. The training activities including both continuous development and online self-development are still facing difficulties due to many factors such as unmet teachers' needs, inappropriate to the technological skills or available technologies by teachers in Vietnam. This article presents five models of professional development using digital technology around the world, and based upon such analysis, proposes improvements for the professional development for school teachers in Vietnam.*

KEYWORDS: Professional development, digital technology, educational innovation, comparative education.